

Vlastenectví a internacionalismus v procesu výchovy obránce socialistické vlasti

Země socialistického společenství v čele se Sovětským svazem aktivně a principálně bojují za mír a bezpečnost národů na celém světě. Začátkem 80. let se však mezinárodní situace přes úsilí mírumilovných sil vinou agresivního imperialismu zůstala a zkomplikovala. USA a vojenský blok NATO za nepřímé podpory čínského vedení se snaží změnit strategickou rovnováhu sil ve svůj prospěch a naplňovat tak své dlouhodobé cíle v tažení proti socialismu a společenskému pokroku.

Úkoly budování a obrany rozvinuté socialistické společnosti jsou nuceny socialistické země plnit ve složitých zahraničně politických podmínkách a musí být kdykoli připraveny zmařit agresi třídního nepřitele.

Imperialismus se intenzivně pokouší dostat mezinárodní vztahy z cesty uvolnění na cestu konfrontace, studené války a balancování na pokraji světového válečného konfliktu. Ve své snaze zabrzdit vítězný postup socialismu a pokroku usiluje o změnu v územním uspořádání, rozpoutává horečné zbrojení a vyhrožuje válkou, včetně použití jaderných zbraní.

Imperialistické a militantní antikomunistické síly rozvíjejí ideologickou a psychologickou přípravu války, která má negativní vliv na mezinárodní politické ovzduší. Tato nebezpečná činnost, široce

organizovaná světovou reakcí a jejími přísluhovači, je zaměřena především proti silám socialismu, komunismu, míru a pokroku. Není možné přehlížet skutečnost, že imperialistické státy dosud disponují obrovskými materiálními zdroji, všemožně využívají výsledků vědeckotechnického pokroku pro militarizaci a opírají se o moderní a všestranně vyzbrojené armády.

Státy socialistického společenství trvale uplatňují linii posilování míru a bezpečnosti, linii která byla znovu potvrzena na XXVI. sjezdu KSSS, XVI. sjezdu KSČ a sjezdech dalších bratrských komunistických a dělnických stran. Proti agresivní linii imperialismu staví vysokou politickou bdělost, principiální třídnost, tvořivý a realistický přístup ke složitým a ožehavým problémům dneška.

Zájmy bezpečnosti a mírového budování vyžadují neustálou a vysokou péči o obranyschopnost a bezpečnost každé socialistické země i celého společenství. Komunistická strana Československa, její ústřední výbor a vláda ČSSR při realizaci vojenské politiky přikládají za dané situace mimořádný význam efektivní a pevné vojenské organizaci států a zajištění vysoké bojové připravenosti a pohotovosti ČSLA.

Při řešení všech oblastí a stránek rozvoje ČSLA a posilování obranyschopnosti

státu věnuje KSČ velkou pozornost cítění doménu zvyšování morální politické připravenosti vojáků i všech našich občanů, rozhodně a odvážně v případě potřeby

bránit socialistickou vlast. Upevňující se sociálně politická jednota naší společnosti pod vedením strany představuje účinnou mobilizující sílu.

Socialistické vlastenectví, proletářský a socialistický internacionalismus — základní hodnoty socialistické společnosti

Socialistické vlastenectví v dialektické jednotě s proletářským a socialistickým internacionalismem zaujímají mezi duchovními hodnotami rozvíjející se socialistické společnosti objektivně význačné a přední postavení. Ve své jednotě jsou teoretickým a politickým výrazem národních a internacionálních zájmů, cílů a úkolů revoluční dělnické třídy v boji za splnění její historické úlohy. Patří k hlavnímu obsahu socialistického vědomí, hodnotové orientace socialistického člověka a jeho způsobu života.

Marxismus-leninismus chápe vlastenectví jako výraz proletářského pojetí vlasti, idejí lidové moci i vztahu k socialistické společnosti jsou vlast a láska k vlasti zcela konkrétně vymezené pojmy. Marxistickoleninské pojetí vlasti, vlastenectví a národní hrdosti vycházejí z dané třídní a sociální základny a ne z genetického historicko-etnografického pojetí.

Socialistické vlastenectví je vlastenectví vyššího typu, vzniklo a formuje se v úzké vazbě s proletářským internacionalismem. Vlast, to není pouze jev geografický a jazykový, ale především je charakterizován odpovídajícím způsobem výroby, souhrnem sociálně ekonomických vztahů, politickým zřízením se státní mocí apod. Láska k vlasti je přirozenou vlastností každého poutivého člověka. Je to cit, který úzce souvisí se životními podmínkami širokých lidových mas, pracujících daného národa a státu. Vyjadřuje hrdost na přínos svého národa ke společenskému pokroku. Historií je prověřeno, že lidé mají rádi svou řeč, místo kde se narodili, vyrůstali, kde žijí, pracují, vzdělávají se, tráví svůj volný čas, vychovávají své děti. Rovněž mají vřelý vztah ke krásám přírody své země, kultuře, pokrokovým tradicím lidu a svého národa. Vlastenectví je bezesporu výsoce úspěšným projevem vyšších, vypěstovaných citů člověka.

Vlastenectví v našich podmínkách v sobě nahrazuje takové hodnoty, jako je bezmezná oddanost socialistické vlasti, oddělení hájit a rozvíjet vymoženosti socialistické revoluce, bojovat za ně. Je charakteristické hrdostí na úspěchy revolučních bojů dělnické třídy, budovatelských

výsledků všeho lidu a principiální politiky komunistické strany.

Ve vlastenecké výchově je třeba usilovat o to, aby do značné míry přirozená a spontánní láska člověka ke své vlasti našla svůj konkrétní výraz v důsledné, obětavé a činné práci pro společnost, oddělení pevně bránit věc socialismu, rozvíjet revoluční vymoženosti a všemi silami přispívat k zachování míru. Obsahem socialistického vlastenectví je tedy v prvé řadě socialistický vztah k práci, každodenní obětavá sociálně politická a pracovní aktivita i hrdost na dosahované výsledky v budování i obraně. Toto vymezení má základní a určující platnost. Nelze být opravdovým vlastencem a přitom mít vědomé nedostatky v práci, v bojové a politické přípravě apod.

O lásce k vlasti nemůžeme jen hovořit či zaujímat pouze verbální postoje. Postoje a jednání musí být zcela konkrétní. Je nám cizí plamenné vlastenectví a všemožné skloňování pojmu vlast. Takový člověk, který uplatňuje vlastenectví abstraktně, nemůže získat důvěru pracujících, ba naopak, vzbuzuje oprávněné podezření z neupřímnosti.

Uvědomělého vlastenectví a internacionálního citění nedosáhneme ve výchovné práci jen vysvětlováním jejich podstaty a významu, ale trpělivým, dlouhodobým, všestranným a systematickým působením všech výchovných činitelů. V tomto procesu, vedle racionální stránky, sehraje významnou roli rovněž faktor emocionální a hodnotový.

Z hlediska hodnotového aspektu je třeba vidět, že socialistické vlastenectví má hluboký demokratický obsah, je vždy úzce spojeno s úsilím o všestranné uplatnění socialistické demokracie, vychází z hlubokých tužeb po sociální rovnosti pracujících, spravedlivého národnostního uspořádání, z nenávisti k vykořisťování, k politice vykořisťovatelských tříd. Je protikladné buržoaznímu nacionalismu a všem odrůdám šovinismu.

V systému politickovýchovné práce je socialistické vlastenectví silný činitel ideově politického a mravního stmelování pracujících socialistické společnosti. Je zároveň účinnou silou společenského rozvoje

i podmínkou aktivního a ofenzivního odporu našich pracujících proti buržoazní a revizionistické ideologii i proti pronikání třídně nepřátelských prvků do společenského vědomí a psychologie. Otázky vlastenecké výchovy, vzhledem k objektivní situaci, nabývají mimořádně na významu. Vyplývá to z podmínek budování a obrany rozvinuté socialistické společnosti i z negativních jevů v mezinárodních vztazích.

V politickovýchovné práci zacházíme někdy s pojmem vlastenectví poněkud povrchně, a to tehdy, kdy se jde snažit cestou, zachází se víc do minulosti než se čerpá ze současnosti. Tak se může stát, že někteří lidé nechápu vlastní celistvost a nevidí správně to, co je podstatné, tj. socialistický stát, vedený KSČ a jejími představiteli, socialistické společenské vztahy, lid vedený dělnickou třídou, předností socialismu, jeho kulturu. Tím potom dochází k určité deformaci a pojem vlasti se zužuje jen na přírodní krásy, území, národní tradice apod.

Ve výchovné práci si zasluhuje zvláštní pozornost vztah vlastenectví a internacionalismu. Oba jevy vznikly na různých stupních historického vývoje, ale mají ve své podstatě i obsahu mnoho společného: třídnost, rozpornost, spojení s národní a státní minulostí i přítomností.

Proletářský internacionalismus je historicky vzniklý jev, který se vyvíjí zároveň s rozvojem mezinárodního komunistického a dělnického hnutí. Odráží se v něm probíhající společenské a sociálně politické změny. Rozšíření rámce internacionální solidarity a vazeb mezi revolučními a demokratickými silami je přirozeným vývojem a svědčí o životnosti internacionalismu, jeho akceschopnosti i přitažlivosti. Pro revoluční a přetvářející činnost revoluční třídy přináší nové podněty a vztahuje další hybné společenské síly.

Internationalismus není pouze výzvou k solidaritě a vzájemné pomoci, je také velmi účinnou zbraní v boji za dovršení socialistické revoluce a upevňování socialistického zřízení. Na tuto bojovou stránku ukázal svého času V. I. Lenin, když kritizoval neplodnost platonického internacionalismu, v jehož představách nejsou konkrétní činy a jednání, ale cosi „...jako křiklavá firma nebo sváteční procházka v sadech socialistického písemnictví“. (Lenin, V. I.: Krach platonického internacionalismu. Spisy, sv. 21, Praha 1957, s. 195.)

V současné epoše, kdy složité procesy společenského vývoje zvyšují objektivní potřebu spolupráce národů a států, se stále více potvrzuje, že internacionalismus nemůže být nějakou abstrakcí, která stojí

mimo či proti národnímu. Společenská praxe a nejširší revoluční boj ukazují, že není možné vyjadřovat bytostné zájmy pokrokové třídy i národní zájem, odmýšlí-li se od mezinárodních aspektů a faktorů, zanedbávají-li se internacionální zájmy dělnické třídy a porušuje-li se organické spojení mezi internacionálními a národními úkoly.

Hlavní obsah proletářského internacionalismu je dán celkovým profilem dělnické třídy a její historickou úlohou. V internacionalismu jsou vyjádřeny její společné nehlubší zájmy s pracujícími všech zemí, solidarita a sjednocování v historickém boji za revoluční přeměnu světa. Nutnost nepřetržitého prohlubování a upevňování internacionální jednoty revolučních sil celého světa je určována zákonitostmi vývoje socialistické revoluce a vyplývá i z historických zákonitostí vývoje národů a jejich vzájemných vztahů.

Revoluční praxe plně potvrzuje, že ideu proletářského internacionalismu je třeba chránit a prosazovat v principiálním ideologickém boji proti nejrozumnějším odrudám revizionismu, reformismu a oportunismu. Historické zkušenosti ukazují, že úspěchy dělnické třídy v národním měřítku jsou nedosažitelné bez mezinárodní solidarity rozhodujících oddílů dělnické třídy.

Vznik světové socialistické soustavy vytvořil zákonitě i novou formou proletářského internacionalismu — jako zásadu mezinárodních vztahů a základnu styků bratrských zemí. Socialistický internacionalismus v sobě odráží charakter vzájemných vztahů přátelství, bratrství a spolupráce mezi dělnickou třídou, pracujícími a národy socialistických zemí. V silicím společenství socialistických zemí se stále účinněji uplatňují zásady internacionalismu, prosazují se tendence ekonomické integrace a nezištné bratrské pomoci.

Ve výchovné práci je třeba soustavně prosazovat vědomí, že opravdoví vlastníci a internacionalisté vyházejí především ze zájmů celku, ze zájmů socialistického společenství, z potřeb přítomnosti a budoucnosti socialismu a komunismu. Působit tak, aby principy internacionalismu se bytostně projevovaly v nenarušitelné družbě, v politické, ekonomické a vojenské spolupráci socialistických zemí, ve vzájemné pomoci. Důsledně naplňování zásad proletářského a socialistického internacionalismu slouží užitečným ideám: obraně socialistických vymožeností a společné obraně našeho socialistického společenství. „Vlasteneckou výchovu našich vojáků nelze oddělovat od jejich výchovy internacionalistické, od úsilí formovat v nich vy-

sokou odpovědnost za osud nejen vlastního státu, ale i země socialistického společenství." (Jepišev, A. A.: Některé otázky stranickopolitické práce. Praha, Naše vojsko 1971, s. 159.)

Nezůstáváme jen při slovech o internacionalismu. Je to především konkrétní činnost, která vede přímo či nepřímo k posilování socialistického společenství a jeho ozbrojené obrany. I v tom jsou stále aktuální Leninova slova o internacionální obraně socialismu. Internacionální povinnost každé socialistické země se projevuje v jejím úsilí o vytvoření nové společ-

nosti i ve zvyšování ekonomické, politické a vojenské síly společenství.

Socialistické vlastenectví, proletářský a socialistický internacionalismus jako významné součásti a hodnoty komunické výchovy pronikají všemi stránkami a oblastmi vojenského života, směřují k rozvoji a posilování socialistického uvědomění a přesvědčení příslušníků ČSLA a své praktické uplatnění nalézají v uvědomělé činnosti a jednání v procesu bojové a politické přípravy, při zvyšování bojové připravenosti a pohotovosti.

Československá lidová armáda — škola formování obránce vlasti

XVI. sjezd KSČ a další stranické a vojenskopolitické dokumenty soustřeďují pozornost na to, aby bojový potenciál ČSLA nebyl pouze mechanickým souhrnem vysoké technické a technologické vybavenosti, vojenského mistrovství a pevného morálního ducha, nýbrž aby představoval pevnou, nerozbornou, monolitní a vysoce akceschopnou a bojeschopnou jednotu. Výchova a výcvik vojáků jsou tedy nutně stavěny na stejnou úroveň významu jako vybavení vojsk zbraněmi, zbraňovými systémy a vojenskou technikou. Je tím také jasně zdůrazněna rostoucí zodpovědnost velitelů, politických pracovníků, stranických i svazáckých organizací za formování morálně politické a psychologické připravenosti i za udržení vysokých morálních a bojových kvalit armád.

To vyžaduje cílevědomě vytvářet a upevňovat aktivní a činnou stránku všech morálně politických a psychologických sil armády jako koncentrovaný projev mobilizující a směřující úlohy marxisticko-leninského světového názoru, socialistických hodnotových orientací, aktivního životního postoje a mravnosti všech vojáků, jejich socialistického vlastenectví, proletářského a socialistického internacionalismu, hrdinství, odhodlání, kázně a soudružství. Jde o takový stupeň bojového ducha ČSLA, připravenosti, schopnosti a pohotovosti úspěšně plnit úkoly bojové a politické přípravy a v případě války nést nejtěžší její zkušky, neztratit odhodlání a pevnou vůli hrdinně bránit socialismus a rozhodně zvítězit.

Služba v ČSLA je pro mladého člověka skutečnou školou formování sociální zralosti, smyslu pro kolektivnost, soudružství, centrem výchovy k pracovitosti, důslednosti, vytrvalosti a ukázněnosti. Toto vysoké ocenění bylo nejednou vysloveno v hodnocení nejvyšších stranických orgánů.

Realizace programových cílů KSČ v oblasti komunické výchovy je dosahováno soustavným zlepšováním a prohlubováním ideologické a politickovýchovné práce. V souladu s požadavky a úkoly formování osobnosti všestranně a harmonicky vyspělého socialistického člověka, budovatele a obránce socialistické vlasti, je účinně využíváno i výchovných možností ČSLA.

V závěrech XVI. sjezdu KSČ, 15. zasedání ÚV KSČ z roku 1980, celoarmdního stranického aktivu z června 1981 a v dalších dokumentech jsou zdůrazněny odpovědné úkoly, které má ČSLA při výchově mladého člověka. V jednotě tam vystupují místo a úloha vojenské služby, revolucí a bojových tradic ozbrojených sil, proces efektivního ideově politického, pracovního a mravního zdokonalování obránců a budovatelů rozvinuté socialistické společnosti. Jsou tam formulovány a stanoveny cesty a prostředky zvyšování politické uvědomělosti a bdělosti, upevňování pocitu vysoké odpovědnosti každého jednotlivce za bezpečnost vlasti i celého socialistického společenství.

Naplnování zodpovědného výchovného poslání naší armády je dosahováno ve všech složkách ČSLA cestou důsledné realizace vojenské politiky strany, úkolů XVI. sjezdu KSČ a celoarmdního stranického aktivu. Mimořádná pozornost je věnována dalšímu zlepšení a zefektivnění ideologické a politickovýchovné práce ve všech jejích oblastech při plnění vytyčeného základního směru výchovného úsilí: "... útvarů všestranně se rozvíjející osobnost člověka, formování jeho myšlení a citění v duchu našich socialistických ideálů, morálních norem a životních hodnot." (XVI. sjezd KSČ, Praha, Svoboda 1981, s. 44.)

V současných podmínkách je mimořádně aktuální a významná důsledná výchova mladé generace v duchu hodnot socialis-

tického vlastenectví, proletářského a socialistického internacionalismu, posilování odhodlání bránit svou vlast, socialismus a společenský pokrok ve světě. (Srovnej: Zasedání ÚV KSČ ve dnech 25. a 26. června 1980, Praha, Svoboda 1980, s. 27—28.)

V procesu politickovýchovné práce v ČSLA to znamená mimo jiné věnovat trvalou pozornost kvalitě a účinnosti ideové výchovy, přeměně politických znalostí v pevné komunistické přesvědčení a v aktivní životní postoje. Upevňovat třídní vědomí a stranickou, cílevědomě a neformálně prohlubovat city vlastenectví a internacionalismu, nesmiřitelnost s buržoazní ideologií a všemi formami či projevy antikomunismu.

Ideově politická výchova v ČSLA má jasné cíle. Musí vyúsťovat v marxisticko-leninském světovém názoru, socialistické hodnotové orientaci a v činnosti aktivitě

uvědomělého obránce a budovatele socialistické vlasti, hluboce přesvědčeného o tom, že výstavba rozvinuté socialistické společnosti v ČSSR může být realizována jedině v míru a že naše bezpečnost i další pokrok jsou možné jen v těsném spojení a jednotě socialistických zemí, především ale v přátelství a všestranné spolupráci se Sovětským svazem. „Určující kritérium plnění úkolů výchovy k socialistickému vlastenectví a internacionalismu nespočívá proto pouze v ideologické rovině, to znamená v tom, co si lidé myslí a co říkají, ale zejména v obětavé a činné práci při budování rozvinuté socialistické společnosti, v rozvíjení revolučních vymožeností pracujícího lidu, v odhodlání bránit věc socialismu a míru, v odpovídajícím plnění vojenských povinností.“ (Brabec, A.: Dále zkvalitňovat vlastenectví a internacionální výchovu vojáků. In: Historie a vojenství, 1979, č. 2, s. 10.)

Zvyšování účinnosti vlastenecké a internacionální výchovy v ČSLA

V procesu zvyšování kvality a efektivitu ideologické a politickovýchovné práce je komplexně a cílevědomě řešena i otázka zvyšování účinnosti formování vlasteneckého a internacionálního vědomí příslušníků ČSLA. V organické vazbě je plněna řada trvalé aktuálních úkolů:

- hluboké osvojování leninských idejí o obraně socialistické vlasti, politiky KSČ, KSSS a socialistického společenství,
- formování ideového přesvědčení, socialistického uvědomění a třídně politické vyspělosti,
- výchova k politické a vojenské bdělosti, nesmiřitelnosti s buržoazní ideologií, nenávisti k třídním nepřítelům,
- vytváření hodnoty činnosti rozvinuté socialistické společnosti, proletářského a socialistického internacionalismu,
- upevňování pocitu vysoké osobní odpovědnosti za obranu své vlasti, socialismu a společenského pokroku,
- pochopení objektivní nutnosti udržování ČSLA v neustálé bojové pohotovosti a vytvoření tomu odpovídající sociálně politické a vojenské aktivity každého příslušníka ČSLA.

Směrnice pro ideologickou práci v ČSLA přesně vymezují cíl, obsah a konkrétní úkoly v této oblasti činnosti. Veškerá ideologická práce musí směřovat k jednotnému cíli: důsledně vychovávat příslušníky armády v třídně a politicky uvědomělé obránce a budovatele socialistické vlasti, pevně semknuté kolem KSČ a úkolů vojenské politiky strany, přesvědčené

a odhodlané vlastence a internacionalisty vždy připravené pevně a rozhodně bránit svou vlast, socialismus a společenský pokrok.

S těmito požadavky je v souladu i řešení nosného úkolu výzkumné činnosti společenských věd v ČSLA na 7. pětiletku: „Formování vědeckého světového názoru a morálních kvalit příslušníků ČSLA na základě marxismu-leninismu s důrazem na výchovu k proletářskému internacionalismu a socialistickému vlastenectví.“ V rámci tohoto úkolu by měly být řešeny např. problémy:

- zdokonalování a zkvalitňování systému ideové politické výchovy v ČSLA v závislosti na celospolečenských změnách a úkolech vojenské politiky KSČ,
- další zefektivňování ideové výchovné práce při překonávání nežádoucích jevů u vojáků základní služby v oblasti socialistického uvědomění, morálně politických kvalit a vztahů k plnění vojenských povinností,
- prohlubování socialistického vlastenectví, proletářského a socialistického internacionalismu příslušníků ČSLA.

Z toho všeho vyplývají i nejdůležitější závěry pro realizaci procesu vlastenecké a internacionální výchovy v podmínkách ČSLA.

Těžiště musí být položeno na vytváření vědomých, citově podložených vztahů k třídně politickým, ekonomickým, sociálním, mravním a vojenským charakteristikám a hodnotám socialistického vlastenec-

tví, proletářského a socialistického internacionalismu. Základním cílem je připravit oddaného a odhodlaného obránce socialistické vlasti.

Vycházejí z jednoty národního a internacionálního. Socialistické vlastenectví obsahuje vědomí a city proletářského a socialistického internacionalismu, překračuje národní hranice. Všestranně stavět na zdůrazňování předností socialismu a jeho historických perspektivách.

City vlastenectví a internacionalismu nevznikají živelně, samy od sebe. Jsou vytvářeny a upevňují se v procesu bojové a politické přípravy, masové politické práce a v dalších formách života vojsk. V tomto mnohostranném procesu náleží nejvýznamnější místo a úloha efektivním a ofenzivním formám ideologické práce.

Vlastenecká a internacionální výchova vojáků je založena na komunistické ideologii, hlubokém přesvědčení o správnosti a neporazitelnosti velkého díla socialistické revoluce. Těsně souvisí s ideovou politickou, mravní, pracovní, estetickou a vojenskou výchovou. To neznamená, že se rozplývá do těchto forem, ale má a zachovává si svou specifikou a svébytnost.

Účinnost této oblasti výchovné činnosti je v přímé závislosti na úrovni a kvalitě politickovýchovné, masové politické a organizátorské práce velitelů, politických pracovníků, štábů, stranických a svazáckých organizací. Jejich úsilí v ideové výchovné práci se musí soustředit na hluboké studium, pochopení a zvládnutí leninských idejí o obraně socialistické vlasti, vojenské politiky KSC, KSSS, zkušenosti z posilování internacionální obrany socialismu, revolučních tradic dělnické třídy, komunistické strany, našeho lidu i ozbrojených sil.

Současná etapa mezinárodní situace a potřeby pevné a rozhodné obrany míru a socialismu kladou na vlasteneckou a internacionální výchovu mnohem vyšší požadavky a zvýrazňují některé její charakteristiky:

- růst významu třídního přístupu, výchovy věrnosti a oddanosti dělnické třídě a její vedoucí síle — KSC,

- všestranné upevňování marxistickoleninského světového názoru a socialistické hodnotové orientace, hlubokých citů,

internacionální sounáležitosti se světovým revolučním hnutím a zeměmi socialistického společenství,

- nutnost intenzivnější výchovy k lásce a oddanosti socialistické vlasti, věci socialismu, hrdosti na socialistický společenský řád a upevňování přesvědčení o historickém vítězství socialismu a komunismu,

- aktivní a tvůrčí osvojování si nejlepších revolučních tradic našeho lidu, tradic naší a Sovětské armády, posilování hrdosti na vlastní útvar a druh zbraně,

- formování vědomí odpovědnosti za společnou obranu socialismu proti třídnímu nepříteli, hlubokých citů přátelství, třídního bratrství, bojového soudružství a úcty k Sovětské armádě a ostatním armádám států Varšavské smlouvy,

- prohlubování vědeckých základů této výchovy a upevňování jejich principů, k nimž především patří stranickost; jednota teorie a praxe, vojenské činnosti a výchovy; těsné spojení se životem; konkrétnost; uvědomělost; aktivita; ofenzivnost; nepřetržitost a důslednost,

- mobilizování příslušníků ČSLA ke kvalitnímu plnění úkolů bojové a politické přípravy, smelování vojenských kolektivů, formování vysokých morálně politických a bojových hodnot, zvýšení vojenského mistrovství a bojové připravenosti vojáků a bojové pohotovosti armády.

V ČSLA jsou všechny podmínky a možnosti pro organizování a uskutečňování účinné vlastenecké a internacionální výchovy. Tomu napomáhá jak charakter plněných úkolů vojenské politiky strany, tak přísný vojenský režim, činnost vojenských kolektivů, aktivní a cítěvědomá činnost velitelů, politických pracovníků, stranických a svazáckých organizací. Úroveň a kvality tohoto výchovného úsilí se projevují ve všech oblastech vojenského života, v každodenní činnosti vojsk, v rozvoji aktivity a iniciativy. Svůj výraz nacházejí v socialistickém uvědomění, nesmiřitelnosti s buržoazní ideologií, v boji za vědeckotechnický pokrok a prosazování výsledků vědeckotechnické revoluce ve vojenském, ve vědecké organizaci práce, v důsledném uplatňování leninských principů řízení a v neposlední řadě ve všestrannosti způsobu života vojenských kolektivů a jednotlivců.